

I.1 O čem a k čemu je matematika (a také nějaké značení a opakování)

O ČEM JE MATEMATIKA?

- Matematika je věda o abstraktních pojmech a vztazích mezi nimi.
- Předmětem matematiky je formulování a odvozování nových vztahů mezi pojmy (tzv. „matematických vět“).
- Přitom je často účelné zavádět nové pojmy (pomocí tzv. „definic“).

K ČEMU TO JE?

- Je to pěkné a zajímavé.
- Cvičí to mysl.
- Umožňuje to modelovat reálné situace (například z ekonomického života nebo z biologie, fyziky atp.).
- Umožňuje to získávat přesné výsledky o modelech přibližně odpovídajících skutečnosti.

MNOŽINY A JEJICH PRVKY

- $x \in A \dots x$ je prvkem množiny A
- $x \notin A \dots x$ není prvkem množiny A
- $A \subset B$ nebo $A \subseteq B \dots$ množina A je podmnožinou množiny B
- $\cap \dots$ průnik, $\cup \dots$ sjednocení
- $A \setminus B = \{x \in A : x \notin B\} \dots$ rozdíl množin
- $\emptyset \dots$ prázdná množina
- disjunktní množiny $\dots A$ a B jsou disjunktní, pokud $A \cap B = \emptyset$
- kartézský součin $\dots A_1 \times A_2 \times \cdots \times A_n$

VÝROKOVÁ LOGIKA – LOGICKÉ SPOJKY

- Výrok je tvrzení, které je pravdivé nebo nepravdivé.
- $\&$ nebo $\wedge \dots$ konjunkce, logické „a“
- $\vee \dots$ disjunkce (alternativa), logické „nebo“
- $\Rightarrow \dots$ implikace
- $\Leftrightarrow \dots$ ekvivalence
- $\neg$ nebo *non* $\dots$ negace
- Tautologie je složený výrok, který je pravdivý nezávisle na pravdivosti elementárních výroků
- Příklady tautologií:
 $A \vee \text{non}(A); \text{non}(A \& \text{non}(A));$
 $(A \Rightarrow B) \Leftrightarrow (\text{non}(B) \Rightarrow \text{non}(A)); (A \Rightarrow B) \Leftrightarrow \text{non}(A \& \text{non}(B));$
 $\text{non}(A \& B) \Leftrightarrow (\text{non}(A) \vee \text{non}(B)); \text{non}(A \vee B) \Leftrightarrow \text{non}(A) \& \text{non}(B);$
 $(A \Leftrightarrow B) \Leftrightarrow ((A \Rightarrow B) \& (B \Rightarrow A))$

VÝROKOVÉ FORMY A KVANTIFIKÁTORY

- Výroková forma je výraz, z něhož vznikne výrok dosazením prvků daných množin za proměnné. Obecný zápis:
$$A(x_1, \dots, x_n), x_1 \in M_1, \dots, x_n \in M_n.$$
- Je-li $A(x)$, $x \in M$ výroková forma, pak výrok „Pro každé $x \in M$ platí $A(x)$.“ zapisujeme ve tvaru $\forall x \in M: A(x)$. Výrok „Existuje $x \in M$, pro které platí $A(x)$.“ zapisujeme $\exists x \in M: A(x)$.
- $\forall x \in M \exists y \in N: A(x, y)$ znamená $\forall x \in M: (\exists y \in N: A(x, y))$ atp.
- Negace výroků s kvantifikátory:
 $\text{non}(\forall x \in M: A(x))$ je ekvivalentní $\exists x \in M: \text{non}(A(x))$;
 $\text{non}(\exists x \in M: A(x))$ je ekvivalentní $\forall x \in M: \text{non}(A(x))$.